

Ensimmäinen yhteistyöpalaveri vammais- ja vanhusneuvostot: kunnat ja Lapha

Muistio:

1. Käytiin esittäytymiskierros, jossa jokainen osallistuja kertoi mistä on ja mitä tahoa edustaa palaverissa. Paljon oli uusia kasvoja ja nimiä sekä toiminnassa ihan uusia henkilöitä, joka oli erittäin mukavaa.
2. Keskusteltiin hieman niistä asioista, mistä on hyvä puhua yhteisesti ja mitä yhteistyö voisi olla. Tässä alla keskustelussa nousseita asioita:
 - syrjäseutujen vanhuspalvelut
 - Tietopankki (ikäihmisten palveluiden saatavuus kunnissa)
 - Lapin hyvinvointialueen organisaatio on hankala, ei tiedä kenelle soittaa → monelle soittaminen ennen asioiden selviämistä.
 - Sääntökirjat yms., kommentointi vain pariksi päiväksi. Vammaisneuvosto kun antaa lausunnot, niin voisi järjestää infotilaisuudet → näin saisi tiedon asiasta ja voi osallistua kaikki halukkaat. Ja viesti/kutsu kuntiin, ettei tarvitse olla yhden ihmisen varassa. Liitteitä ei ole esityslistan mukana → eli vasta päätöksissä näkyvillä liitteet.
 - infokierros kylillä → asiantuntijat käyneet kertomassa etuisuuksista → tieto perille paremmin. Ihmiset tietävät mitä on saatavilla ja miten pääsee palveluihin ja kuka kunnassa hoitaa asioita.
 - Kunnan ja Laphan välinen yhteydet viestinnän kautta. Ei mitään yhteydenottoja ole ollut kuntiin. Yleisesti palveluista tiedottaminen sakkaa.
 - Kunta lähettää aktiivisesti viestejä ja tällä hetkellä jäsen hyvinvointialueen neuvostoissa tuo myös viestiä kunnan neuvostolle.
 - Kuljetukset tulee pitää esillä koko ajan. Kuntien ja Laphan rajapintaa tulee selkeyttää, mitkä kuuluvat Laphalle ja mitkä kunnille. Laphan kotisivuilta on hankala löytää tietoa. Selkeyttämistä tarvitaan.
 - Kuntien neuvostoihin pykälä, jossa käydään läpi hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisneuvostojen päätökset ja tiedot. → hyvä käytäntö osasta kunnista kaikille tietoon.
 - Mielenterveyspalveluiden saatavuus? On myös ikäihmisiä, jotka tarvitsevat näitä palveluita → kun ei enää pysty asumaan kotona, niin miten huomioidaan mielenterveysongelmaisten sijoittuminen asumispalveluihin? Arkuudet yms. voi aiheuttaa ongelmia lyhytaikaisiin hoitojaksoihin. Pelkotilat yms. otettava huomioon.
 - Vammaisten nuorten ja nepsynuorten kesäajan toiminnan järjestäminen → tulisi olla ohjattua toimintaa myös kesäaikaan, ettei tule liian pitkää taukoa ohjattuun toimintaan.
 - ErityisTET-viikko vammaisille nuorille ja se on erityisen suosittu Enontekiöllä.
 - Etsivä vanhustyö: miten voidaan auttaa ja löytää ne vanhukset, jotka eivät tule tapahtumiin yms. Yhteisten käytäntöjen jakaminen kuntien toiminnan kautta.
 - Alkuvuodesta kokoonnutaan yhteen neuvostojen ja virkamiesten kanssa → siellä kerrotaan, mitä tapahtuu sinä vuonna ja esteettömyysasiat otetaan huomioon esimerkiksi rakennusurakoissa. → kuntaesimerkkejä
 - Kylätoimikuntien toimintojen aukaisu → tiedon välittäminen toimijoille ja ikäihmisten aktivointi.

- Katujen auraukset: iäkkäiden liittymien aukaisu? Miten hoituu muissa kunnissa? Mahdollistettaisiin pitempään kotona asuminen. Kilpailutuksia menossa → liittymien auraamisesta suuret kustannukset kunnalle.
 - On pelko siitä, että meidän kunnassa oleville peruspalveluille voi käydä huonosti. Apteekkipalvelut yms. ovat vaarassa, jos lähtee peruspalveluita pois kunnasta (Pelkosenniemi ja Savukoski), hankintojen keskittämisen ajatus. Lapin pienten kuntien vanhusneuvostot voitaisiin tehdä tässä asiassa yhteistyötä.
 - Vanhusneuvoston edustajat lautakunnissa sekä valtuustossa + Laphan neuvostoissa. Eli tulee hyvin tietoa näiden edustajien kautta. Esteettömyyskävely tehdään vuosittain. Talvella suurimmat ongelmat.
 - Suurimmat ongelmat säästöissä on vanhusten kokoaikaisen hoidon supistamisesta, mihin vanhuksia viedään, heitä ei voi kotiuttaa, koska muistisairauksia yms.
 - Henkilökohtainen apu ja sen toimimattomuus, ei ole lähettää ketään paikalle. Jos on joku, niin pystymetsästä tulevat. Sopimusasiakirjoissa lukee, että perehdytetään, mutta ei sitä ole. Varajärjestelmää ei ole. Henkilökohtaisen avun keskus.
 - Tukipalveluiden tarve on kasvava → palvelusetelin kautta voi anoa, mutta jos paikkakunnalla ei ole saatavilla palvelujen tuottajia, niin mitä sitten tehdä? Koko ajan tarve on kasvava varsinkin syrjäkylillä.
 - Vammaisneuvoston sihteerinä toimia Laphalta? Yhteinen keskustelu kunnan kanssa → yhteisten käytänteiden luominen. Palvelujen saatavuus → terveysauto, joka kiertäisi kylissä?
3. Lopuksi pohdittiin sitä, kuinka usein tarvitaan yhteisiä palaverieita ja onko tarpeen esimerkiksi yhteyshenkilöiden kunnista tavata.
- Yhden kerran vuodessa isommalla porukalla.
 - Yhteyshenkilöiden tapaamisia muutama/vuosi → yhteisten käytänteiden jakamista. Näistä menee sitten kuntien neuvostoille tieto ja yhteinen asioiden jakaminen on helpompaa.

Muistion kirjasi

Anne Luiro
 asiantuntija, vaikuttamistoimielimet
 Lapin hyvinvointialue